

Крошка С. А. Ефективність спортивно-масової роботи – запорука якісної підготовки фахівця-професіонала / С. А. Крошка, В. В. Ляшенко // Взаємодія духовного і фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості : збірник статей за матеріалами IV Міжн. науковово-практичної онлайн-конференції (Слов'янськ, Україна, 23-24 березня 2017 року у 2-х томах / гол. ред. В. М. Пристинський. – Слов'янськ : ДВНЗ Донбаський ДПУ, 2017. – Т. 2. – С. 289–295.

***Анотація.** У статті розкрито стан спортивно-масової роботи Лисичанського педагогічного коледжу, визначені основні завдання та форми роботи спортивного клубу. Зроблено акцент на здобутті спортивних розрядів та звань. Визначені пріоритети роботи на майбутнє.*

***Ключові слова:** студент, спортивний розряд, ефективність, спортивно-масова робота, суддівство.*

ЕФЕКТИВНІСТЬ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ-ПРОФЕСІОНАЛА

Ляшенко В.В., Крошка С. А., ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка», м.Лисичанськ, Україна

Ефективність спортивно-масової роботи – запорука якісної підготовки фахівця-професіонала

***Анотація.** У статті розкрито стан спортивно-масової роботи Лисичанського педагогічного коледжу, визначені основні завдання та форми роботи спортивного клубу. Зроблено акцент на здобутті спортивних розрядів та звань. Визначені пріоритети роботи на майбутнє.*

***Ключові слова:** студент, спортивний розряд, ефективність, спортивно-масова робота, суддівство.*

The effectiveness of mass sports work – the key to quality training professionals

Abstract. In the article the state of mass sports work Lisichansk Pedagogical College, the basic tasks and forms of the sports club. Made emphasis on acquiring sports categories and titles. The identified priorities for the future.

***Keywords:** student, sports category, efficiency, sports and mass job, refereeing.*

Актуальність. Однією з першочергових проблем нашого життя, коли час ставить високі вимоги до біологічних і соціальних можливостей людини, є проблема здоров'я нації.

Надзвичайну роль у її розв'язанні відіграє фізичне виховання і спорт. Всебічний розвиток рухових здібностей людей, професійно-прикладна і фізична підготовка стає необхідною умовою ефективності у трудовій діяльності.

Сьогодні необхідно вдосконалювати традиційні й упроваджувати інноваційні форми і методи проведення спортивно-масової роботи (СМР), виходячи з об'єктивного та раціонального мислення суспільства про засоби та чинні дії фізичного виховання і спорту [3, 4].

Фізична культура та спорт є складовою частиною виховного процесу і мають важливе значення у формуванні основ здорового способу життя, духовного і фізичного розвитку студентської молоді. Її завданням є створення оптимальних умов для забезпечення належного фізичного розвитку особистості, збереження її здоров'я, отримання знань про особливості організму, фізіологічні процеси в ньому, набуття санітарно-гігієнічних умінь та навичок догляду за власним тілом, підтримання і розвиток його потенціальних можливостей.

Мета статті – розкрити стан спортивно-масової роботи Лисичанського педагогічного коледжу (ЛПК), визначити основні шляхи діяльності.

Результати досліджень. Спортивно-масова робота коледжу спрямована на популяризацію серед студентів здорового способу життя, зміцнення здоров'я та подальшого розвитку фізичних та морально-вольових якостей. Взагалі, спортивно-масова робота націлена на підтримку однієї зі складових, необхідних для всебічного та повноцінного розвитку особистості.

Основними організаторами заходів по спортивно-масовій роботі є циклова комісія фізичного виховання і спортивний клуб «СК ЛПК». Ним організуються і проводяться зустрічі з видатними особистостями, чемпіонами і призерами Олімпійських ігор, світових та Європейських чемпіонатів. При клубі діють секції з баскетболу, волейболу, футболу, легкої атлетики, настільного тенісу, міні-футболу, шахів, шашок. Це дозволило досягти вагомих результатів у змаганнях різного рівня.

Спортивно-масова робота займає значне місце у житті студентів, викладацького складу та співробітників Лисичанського педагогічного коледжу і спрямована на широке залучення до самостійних систематичних занять фізичною культурою, виховання потреби у здоровому способі життя, зміцнення здоров'я, формуванню фізичних і духовних цінностей особистості, підвищення рівня фізичної підготовленості, навчальної та трудової активності.

Великий внесок у цю роботу здійснює колектив циклової комісії фізичного виховання, серед яких викладачі: Ляшенко В.В. (керівник спортивного клубу, викладач дисциплін фізкультурного циклу), Крошка С.А. (голова циклової комісії, вчитель-методист), Сліпецький В.П. (викладач фізичного виховання), Цвік О.С. (Майстер спорту України зі службового поводження з собаками), Борисенко Л.Л. (викладач валеологічних дисциплін).

Основними завданнями спортивно-масової роботи є:

1. Виховання відповідних мотиваційних та поведінкових характеристик, активної орієнтації на здоровий спосіб життя.
2. Створення умов для задоволення потреб кожного студента у зміцненні здоров'я, фізичному та духовному розвитку.

3. Збільшення обсягу рухової активності залежно від психофізіологічної потреби в рухах.

4. Підвищення якості навчального процесу з фізичного виховання.

5. Оптимізація управління фізичного виховання учнівської молоді.

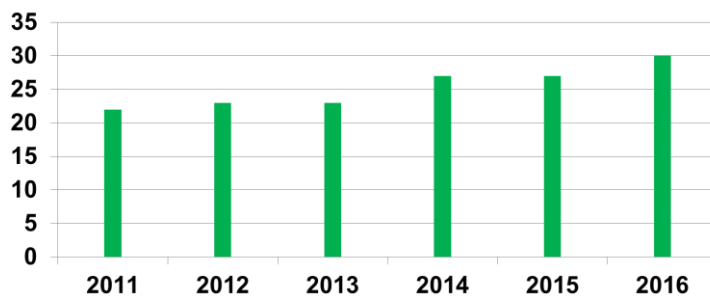

Рис. 1. Динаміка СМР ЛПК за 2011-2016 роки

Мета та завдання всіх заходів спрямовані на:

1. Формування у студентів навичок здорового способу життя.
2. Збільшення рухової активності.
3. Активізація спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи.
4. Залучення до систематичних занять фізкультурою і спортом.

Організація СМР у ЛПК забезпечується суспільною організацією СК «ЛПК». Аналізуючи кількісні показники даної роботи за останні 5 років, можна констатувати, що спостерігається чітка динаміка (Рис. 1). Отож, беручи до уваги термін, починаючи з початку 2011 року, слід одразу зазначити суттєві зміни у кількісному складі членів ц/к та військові події, котрі суттєво змінили географію СМР для членів СК «ЛПК».

Спортивний клуб щорічно проводить студентську спартакіаду ЛПК серед студентів різних спеціальностей із різних видів спорту. Зокрема, з футболу, міні-футболу, міді-футболу, волейболу, настільного тенісу, баскетболу, легкої атлетики, шахів, шашок, настільного хокею, бадмінтону. Традиційно до дня працівника фізичної культури і спорту організовує та проводить фізкультурно-оздоровчі заходи. З 2017 року запроваджено проведення спартакіади серед викладачів і співробітників коледжу «Бадьорість та здоров'я».

Аналіз кількісних показників змагань, які проведені у коледжі, показав також динаміку росту. Дивлячись на діаграму (Рис. 2) видно, що у середньому від 22 до 30 змагань, щорічно проводяться у навчальному закладі. Це – спортивні свята, змагання з ігрових видів спорту, легкої атлетики, шахів, шашок тощо.

Але не попередній показник є основним орієнтиром у роботі викладачів фізичного виховання. Набагато важливішим є наступний фактор – кількість студентів, що стали учасниками цих змагань. І тут не все так просто. Бо дивлячись на діаграму (Рис. 2.), бачимо майже постійне збільшення показників за роками. І це незважаючи на зменшення загального числа контингенту студентів коледжу. Але це збільшення в межах 20 студентів, що за 5 років звісно недостатньо. А ті рекордні показники – 185 осіб попереднього

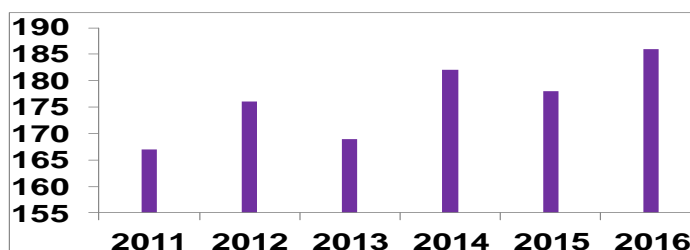

Рис. 2. Участь студентів у змаганнях на базі коледжу

контингенту студентів коледжу. Але це збільшення в межах 20 студентів, що за 5 років звісно недостатньо. А ті рекордні показники – 185 осіб попереднього

року, досягнуті лише новими формами проведення змагань та свят (Лонгмоб, Зимова олімпіада тощо). Тому ми і надалі намагатимемося розширювати спектр змагань.

За наступними яскравими стовпчиками – імідж навчального закладу, як беззаперечного лідера (Рис. 3.). Зі 100% впевненістю можемо сказати, що більш ніж наші студенти не змагається ніхто зі студентства Луганщини. Ми до цього йшли поступово, але впевнено. Ще 2010 року одним з пріоритетів у СМР було визначено значне збільшення змагальної практики для спортсменів ЛПК. Тому що це дає можливість зростати та розвиватися, спостерігати та порівнювати.

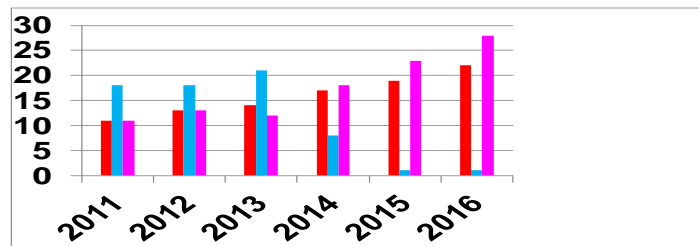

Рис. 3. СМЗ на рівні міста, ЛНУ, області

Далі ще одне «болюче» місце. Мова йде про давнє порівняння показників: кількість – якість. Бо на Всеукраїнську арену у нас виїжджає зовсім небагато спортсменів, не кажучи вже про, справжню, міжнародну. Так, звісно, ми не профільний спортивний заклад, але у нас щороку знаходяться студенти, котрі здатні прославляти коледж далеко за межами Луганщини. Останній приклад – лауреати фіналу конкурсу «Кращий студент-спортсмен року України – 2017» Лагутєєва А. та Тремполець С. Дівчата за свої спортивні успіхи та перемоги потрапили до шістки кращих з усієї України! А готувати спортсменів національного рівня ми вміємо навіть у наших умовах. Намагатимемося якісно робити це і надалі.

Найбільшою гордістю для усіх є успіхи та перемоги студентів. Представники СК «ЛПК» тут займають достойне місце, бо саме вони (Рис. 4.):

- 14 років поспіль перемагають у обласній зональній Спартакіаді серед ВНЗ I-II р.а. м. Лисичанська серед дівчат;

- 12 років поспіль перемагають у обласній зональній Спартакіаді серед ВНЗ I-II р.а. м. Лисичанська серед юнаків;

- після феєричних перемог 2011 та 2013 р.р. так і залишилися останніми переможцями Спартакіади ЛНУ;

- 5 років поспіль здобували перемогу на «Фестивалі спорту ЛНУ»;

- 2 роки поспіль перемагають у чемпіонаті ЛНУ з міні-футболу.

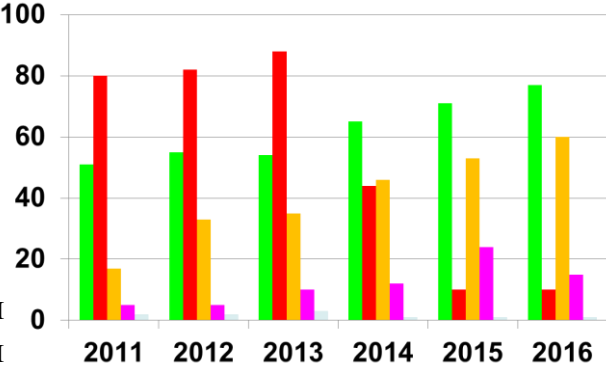

Рис. 4. Кількісні показники участі в змаганнях на рівні міста, ЛНУ, області, України, Міжнародних

За I семестр 2016-2017 н.р., проведено у коледжі 17 спортивно-масових заходів. До деяких з них долучаємо школярів міста та регіону, цю роботу плануємо продовжувати і надалі. На базі ЛПК було організовано та проведено

13 міських змагань. Окрім того, спортсмени СК взяли участь у 18 обласних та 4 всеукраїнських стартах.

Загалом було здобуто 34 золоті, 27 срібних та 31 бронзову відзнаку на змаганнях усіх рівнів! Найбільш успішно провели перший семестр на спортивній ниві Гурульов Д., Коваленко А., Коптева Т., Овчіннікова Л., Руденко О. – вони є проміжними лідерами у моніторингу росту спортивної майстерності, станом на 01.01.2017р.

Спортивні розряди присвоюються за досягнення на офіційних спортивних змаганнях за умови виконання встановлених спортивних нормативів. Так, залікову класифікаційну книжку спортсмена отримали вже 10 студентів (легка атлетика): КМС – 1, I розряд - 1, III розряд – 8.

З чим точно будемо вітати представників СК 2017 року, так це вже з отриманими розрядами з легкої атлетики: Архіпова О., Гурульов Д., Коптева Т., Овчіннікова Л. Це ті, хто виконав норматив III розряду у попередньому семестрі. Так, небагато, але вони дійсно працюють над собою. Ось ця четвірка, а також ще 6 спортсменів, які отримали розрядні книжки наприкінці попереднього навчального року – всі вони прийшли у коледж без особливої спеціальної підготовки. І ми їх з 16 років, а декого і пізніше, лише починали «ліпити».

Спортивні змагання є сферою, де порівнюються і виявляються здібності та можливості спортсменів в умовах змагальної конкуренції, підвищеної емоційності, досягаються певні особисті та суспільно-значимі результати. Для забезпечення змагань потрібні судді.

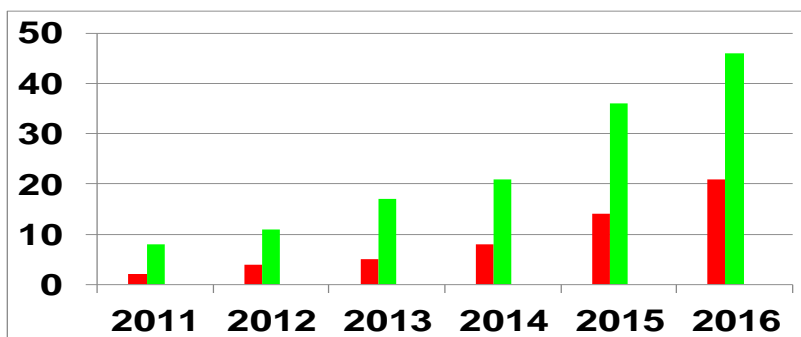
Це ще один важливий напрямок діяльності клубу – робота з підготовки суддів з окремих видів спорту. З 2015-2016 навчального року на базі СК ЛПК почали проводити семінари-практикуми з суддівської практики:

- «Сучасні тенденції суддівства в баскетболі» для вчителів фізичної культури загальноосвітніх шкіл, викладачів фізичного виховання ВНЗ м.Лисичанська та студентів Лисичанського педагогічного коледжу. Метою семінару стало виокремлення сучасних тенденцій суддівства з баскетболу, сприяння виявленню спортивної майстерності гравцями, ознайомлення з кваліфікацією суддів та присвоєнням категорії, популяризація розвитку стрітболу в Україні.

- «Формування суддівських бригад в легкій атлетиці» для студентів Лисичанського педагогічного коледжу.

Суддівство – безпосереднє керівництво проведенням спортивних змагань по встановлених правилах. Рівень суддівства залежить від знання суддями правил з видів спорту, уміння застосовувати їх, дотримуючись вимог спортивної етики (об'єктивність, принциповість, коректність), а також від їх досвіду, стажу.

Студенти коледжу постійно отримують суддівську практику у коледжі, загальноосвітніх навчальних закладах

м.Лисичанська під час проведення міських змагань (баскетбол, волейбол, футбол), беруть участь в організації та проведенні змагань з легкої атлетики, настільного тенісу, шахів та шашок, бадмінтону, спортивних свят, «Стартів надій» тощо.

Знайомляться з різними суддівськими

Рис. 5. Приріст суддівської практики студентів ЛПК

функціями, обов'язками: судді на полі, майданчику, вежі; судді на старті, дистанції, фініші; суддівські бригади що оцінюють виступи спортсменів балами; бічні судді; секундометристи, вимірники, судді при учасниках і т.д.

На діаграмі видно (Рис. 5.) постійний приріст суддівської практики студентів Лисичанського педагогічного коледжу за 5 останніх років.

За час існування спортивного клубу налагоджена активна співпраця з громадськими організаціями області та регіону: Федерація футболу Луганської області (Безрук В.О.), Футбольна асоціація жінок Луганської області (Нікішин М.М.), Федерація легкої атлетики Луганської області (Бризгіна О.А.), обласне відділення комітету з питань ФВ та спорту МОН України (Острецов В.В.), ДЮСШ м.Лисичанськ (Семенов А.М.) тощо.

Викладачі фізичного виховання, в руслі реалізації Концепції національно-патріотичного виховання, розробляють мультимедійні презентації, проекти, інформаційно-просвітницькі години: «Відродження Олімпійських ігор», «Коледж олімпійський», «В здоровому тілі – здоровий дух», «На обрядах спортивної слави», «Плекаємо здоров'я України».

З метою створення сприятливих умов для зміцнення здоров'я громадян як найвищої соціальної цінності, забезпечення реалізації права особи на оздоровчу рухову активність та згідно Указу Президента України від 09 лютого 2016 року №42/2016 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні викладачі ФВ розробили програму заходів на 2016-2017 н.р. «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація».

Результати плідної роботи ц/к фізичного виховання за 2015-2016 н.р. реалізували в оформленні збірника «Фізичне виховання – утвердження здорового способу життя в освітньому процесі Лисичанського педагогічного коледжу» (Крошка С.А., Борисенко Л.Л., Ляшенко В.В., Сліпецький В.П.).

Вперше розробили «Спортивний альманах», де розкрито історію спеціальності «Фізичне виховання», визначено ТОП найкращих спортсменів-викладачів та студентів коледжу.

Висновки. Спортивний клуб, зміцнюючи здоров'я студентів, виховуючи у них життєво важливі морально-вольові якості впроваджуючи здоровий спосіб життя, сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх спеціалістів. Робота спортивного клубу та викладачів спеціальності фізичне виховання сприяє оздоровленню студентів, підвищенню спортивної майстерності студентів-спортсменів, розширенню масовості фізкультурної роботи.

Проведений аналіз спортивно-масової роботи дозволяє зробити висновки, що спостерігається позитивна динаміка у всіх сферах діяльності спортивного клубу.

Надалі планується підвищення кількості внутрішніх змагань за рахунок введення в змагальну програму нових видів спорту та організація процедури отримання студентами спеціальності «Фізичне виховання» суддівських категорій з різних видів спорту, звань та розрядів.

Список літератури

1. Ареф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту): Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II-IV рівнів акредитації. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2001 – 384 с.
2. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання Том 1, Київ: Олімпійська література, 2012. – 392 с.
3. Організація та методика спортивно-масової роботи: навч. посібник / уклад.: Цибульська В.В., Безверхня Г.В.– Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 220 с.
4. Фролова Л. С., Глазирін І. Д. Фахова виробнича практика: спортивно-масова та фізкультурно-оздоровча робота [навчальний посібник]. – Черкаси: Вид. ЧНУ – 2013. – 278 с.